

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὠφελείας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμά ἀρσενικὸν καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ
 Ἑτησίᾳ δρ. 12.—
 Ἑξάμηνος > 6,50
 Τρίμηνος > 3,50
 Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἐκάστης μηνός.

Ἑξωτερικοῦ
 Ἑτησίᾳ φρ. χρ. 15.—
 Ἑξάμηνος > 8.—
 Τρίμηνος > 4,50

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 30. Ἑξωτερικ. λεπ. 35
 Φύλλα προηγουμένων ἐτῶν, ἐκίσης λεπ. 30

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐφραίμου δρ. 38, παρὰ τὸ Βαθράκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 27ος

Ἐν Ἀθήναις, 25 Ἰανουαρίου 1920

Ἔτος 42ον.—Ἀριθ. 8

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

Γ'. (Συνέχεια)

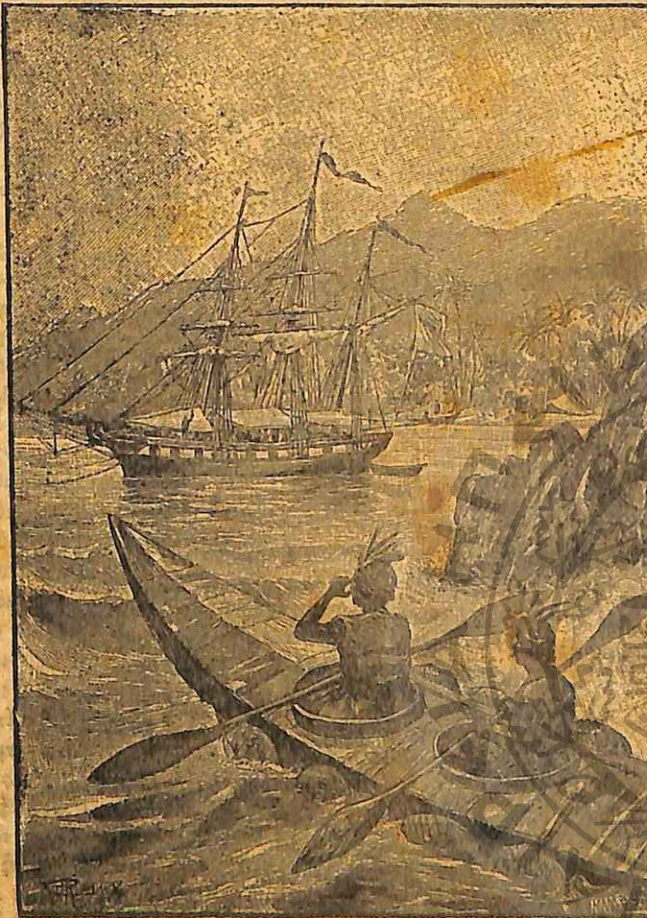
Ὁ κ. Ζερμάττ ἐμπιστεύθηκε στοὺς δύο γιούς του, δι, πρᾶγμα εἶχε ἀξία ἐμπορικὴ καὶ μποροῦσε νὰ πουληθῇ στὶς ἀγορὰς τῆς Ἀγγλίας: τὰ μαργαριτάρια, παραδείγματος χάρι, πού εἶχε μαζέψει ἄφθονα καὶ πού θάδιναν ἕνα ποσὸ σημαντικόν, τὰ κοράλια πού εἶχε ψαρέψει στὰ νησάκια τοῦ ὁρμου τοῦ Ναυτίλου, τὰ μοσχοκάρυδα, τίς βανίλλιες καὶ τὰλλα πολύτιμα ἀρωματικά, πού γέμισαν πολ-
 λούς σάκκους.

Μὲ τὰ χρήματα πού θὰ ἔ-
 παρνε ὁ Φρίτς ἀπὸ τὴν πώληση
 τῶν διαφόρων αὐτῶν προϊόντων,
 θάγρᾳζε ὅσα πράγματα θάναγ-
 καιοῦσαν στὴν ἀποικία καὶ θὰ τὰ
 ἐφόρτωνε στὸ πρῶτο πλοῖο, πού
 θὰ ἔφερνε τοὺς μέλλοντας ἀ-
 ποίκους τῆς Νέας-Ἑλβετίας.
 Κί' ἂν καθένας ἀπ' αὐτοὺς θὰ
 εἶχε καὶ τὰ πράγματά του, τὸ
 φορτίο θάταν βέβαια σημαντικόν
 καὶ θὰ χρειαζόταν ἕνα πλοῖο
 μὲ πολλῶν ἐκατοντάδων τόν-
 νων χωρητικότητα.

Ἄλλα ὁ κ. Ζερμάττ ἔκαμε
 καὶ μερικὲς ἀνταλλαγὰς μὲ τὸν
 ὑποπλοίαρχο Λίττλστον, ἔτσι
 προμηθεύθηκε ἀρκετὰ βαρέλια
 κρασί καὶ ρακή, καθὼς καὶ
 ρούχα, ἀσπρорρουχα καὶ πολε-
 μοφόδια, δηλ. καμμιὰ δωδεκα-
 ριὰ βαρέλια μπαρούτη, σφαῖρες
 καὶ σκάγια. Ἀφοῦ ἡ Νέα-Ἑλ-
 βετία ἐπαρκοῦσε στὶς ἀνάγκες
 τῶν κατοίκων τῆς, ἔπρεπε προ-
 πάντων νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ λει-
 τουργία τῶν πυροβόλων ὅπλων.
 Κί' ὅχι μόνο γιὰ τὸ κυνήγι πού
 τοὺς ἔτρεφε, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν
 ἀμυνά τους, στὴν πολὺ ἄλλως
 τε ἀπίθανη περίπτωσιν πού οἱ
 ἀποικοὶ θὰ εἶχαν νάντικρυσουν
 καμμιὰ ἐπίθεσιν πειρατῶν ἢ

καὶ ἰθαγενῶν ἀγρίων, γιὰτὶ μπορεῖ νὰ
 κατοικοῦσαν τέτοιες φυλὲς στὸ ἀνεξερεῦ-
 νητο ἀκόμη μέρος τοῦ νησιοῦ, πίσω ἀπ'
 τὰ μεσημβρινὰ του βουνά.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτά, ὁ κυβερνήτης τοῦ
 Ξιφία ἐπιφορτίσθηκε νὰ φέρῃ στὶς
 οἰκογένειες τῶν ἐπιβατῶν πού εἶχαν χα-
 θῇ, ὅσα πολύτιμα κοσμήματα καὶ χρή-
 ματα δικά τους βρόθηκαν μέσα στὸ πλοῖο
 Ἀνδρὸρδ. Ἦταν πράγματα πολλῶν
 χιλιάδων φράγκων, βραχιόλια, περιδέ-
 ραια, ρολόγια χρυσὰ κι' ἀτιμηνία, πού
 ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴ τους ἀξία, γιὰ
 τοὺς συγγενεῖς ἐκείνων πού πνίγηκαν,
 ἦταν καὶ πολύτιμα θυμητικά.

Ὅσο γιὰ τὸ ἡμερολόγιό τῆς ζωῆς του
 πού κρατοῦσε τακτικὰ ὁ κ. Ζερμάττ, ἀπὸ
 τὴν πρώτη ἡμέρα πού βγήκε στὴ Νέα-
 Ἑλβετία, ὁ Φρίτς θὰ τῷ παίρνε στὴν
 Ἀγγλία νὰ το δημοσιεύσῃ, γιὰ νὰ ἐπι-
 κυρωθῇ ἔτσι τὸ ὄνομα, πού εἶχαν δώσει
 οἱ ναυαγοὶ στὸ ἄγνωστο ἐκεῖνο νησί τοῦ
 Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ.

Ὅλες αὐτὲς οἱ προετοιμασίαι ἐτελεί-
 ωσαν τὴν παραμονὴ τοῦ ἀπόπλου. Ὅσες
 ὥρες τοῦ εἶχαν ἀφήσει οἱ ἀσχολίες του,
 ὁ ὑποπλοίαρχος Λίττλστον τίς εἶχε πε-
 ράσει μὲ τὴν οἰκογένειαν Ζερμάττ. Ἐν-
 νοεῖται, ὅτι μεγάλη φίλια κι' οἰκειότης
 εἶχε ἀναπτυχθῇ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος κι'
 ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἐλπίζανε πὼς τὸ
 πολὺ ἔς ἕνα χρόνον, ἀφοῦ ἐστάθμευε
 στὸ Ἀκρωτήρι κι' ἀφοῦ ἔπαιρνε
 στὸ Λονδίνον τίς διαταγὰς τοῦ
 Ναυαρχείου, σχετικὰς μὲ τὴν Ἀ-
 ποικία, ὁ Ξιφίας θὰ γύριζε
 πίσω νὰ κάμῃ ἐπίσημη κατοχὴ
 στὸ ὄνομα τῆς Μεγάλης Βρετανίας.
 Καὶ μὲ τὸν γυρισμὸ αὐτόν, ἡ οἰκο-
 γένεια Ζερμάττ θὰ ἐνώνουνταν,
 γιὰ νὰ μὴν ξαναχωρισθῇ πιά ποτέ.
 Κί' ἐφθάσε τέλος ἡ 19 τοῦ
 Ὀκτωβρίου.

Ἀπὸ τὴν παραμονή, ἡ κορβέττα,
 πού εἶχε βγῇ ἀπὸ τὸν ὁρμον τοῦ
 Ξιφία, ἀγκυροβόλησε ἀπέξω ἀπὸ
 τὸ νηάκι τοῦ Καρχαρία.

Θλιβερὴ ἡμέρα γιὰ τὸν κ. καὶ
 τὴν κυρία Ζερμάττ, τὸν Τζάκ καὶ
 καὶ τὸν Ἐρνέστο, πού θάποχω-
 ριζόνταν αὔριο τὸν Φρίτς, τὸν
 Φραγκίσκο καὶ τὴν Τζέννυ. Θλι-
 βερὴ ἐπίσης γιὰ τὸν κύριο καὶ
 τὴν κυρία Οὐόλστον, ἀφοῦ θὰ
 ἐφευγε μὲ τὸν «Ξιφία» κι' ἡ κόρη
 τοὺς Ντόλλ. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ καλοὶ
 ἄνθρωποι ἔπρεπε νὰ δείξουν γεν-
 ναιοῦτητα ἀνώτερη ἀπὸ τὴ δύναμή
 τους· μα πὼς ἦταν δυνατό νὰ κρα-
 τήσουν τὰ δάκρυά τους;

Ὁ κ. Ζερμάττ ἀγωνιζόταν νὰ
 κρύψῃ τὴ συγκίνησή του, μὰ δὲν
 τὸ κατόρθωνε. Ὅσο γιὰ τὴν Μπέ-
 τση καὶ τὴν Τζέννυ, αὐτὰς ἔκλαι-

«Τὸ καγιάκ δὲν ἔδειξε διάθεσιν νὰ πλησιάσῃ περισσότερο.» (Σελ. 41, στ. γ')

γαν στην άγκυρα ή μία της άλλης, σαν μητέρα και κόρη που χωρίζονται. Πρωί-πρωί, ή μεγάλη βάρκα έφερε τους επιβάτες στο νησί του Καρχαρία. Ο κ. και ή κυρία Ζερμάττε, ό Έννεστος κι ό Τζάκ, ό κ. κι ή κυρία Ουόλστον κι ή μεγάλη τους κόρη τους συνόδευσαν.

Έλει, στο νησί εκείνο, στην είσοδο του όρμου της Σωτηρίας, ανταλλάχθηκαν οι τελευταίοι αποχαιρετισμοί, ενώ ή μεγάλη βάρκα πήγαινε στην κορβέττα με τις αποσκευές. Στριπαγκλιάσθηκαν και φιλήθηκαν πολλές, πολλές φορές. Γι' άλληλογραφία δεν μπορούσε να γίνει λόγος, αφού κανένα μέσο συγκοινωνίας δεν υπήρχε μεταξύ Αγγλίας και Νέας-Ελβετίας. Όχι! το μόνο που έλεγαν, που υποσχόνταν, που εύχόνταν, ήταν να ξαναϊδωθούν το γρηγορότερο, να ξαναγυρίσουν, να εξακολουθήσουν τη ζωή τους μαζί. Έπειτα ήλθε μια βάρκα από τον «Ειρία», πήρε την Τζέννυ Μοντροζ, την Ντόλλ Ουόλστον, τη δεύτερη έμπιστευμένη στις φροντίδες της πρώτης, τον Φρίτς και τον Φραγκίσκο, και τους πήγε στην κορβέττα.

Γότερ από μισή ώρα, το πλοίο σήκωσε την άγκυρα και με καλο βορριανολικό άνεμο, βίγηε σάνονικτά, αφού χαιρέτησε με τρεις κανονιές τη σημαία της Νέας-Ελβετίας.

Στις τρεις αυτές κανονιές αποκρίθηκαν άλλες τρεις, που τις έφριξαν ό Έρνέστος κι ό Τζάκ από το νησί του Καρχαρία. Έότερ από μια ώρα, τα ψηλότερα πανιά του «Ειρία» χάθηκαν πίσω από τους τελευταίους βράχους του Ακρωτηρίου της Ψεύτικης-Ελπίδας.

Τα περασμένα της Νέας - Ελβετίας. — Δέκα χρόνια πίσω. — Οι πρώτες εγκαταστάσεις της οικογενείας Ζερμάττε. — Τα κυριώτερα συμβάντα, από το Ημερολόγιο του κ. Ζερμάττε. — Το τέλος του δεκάτου χρόνου.

Θα συνοψίσουμε εδώ την ιστορία των δέκα πρώτων χρόνων, που είχαν περάσει οι ναυαγοί του «Ανδρόρ» στη Νέα-Ελβετία. — μια ιστορία που πρέπει να τη μάθω ό αναγνώστης.

Στις 7 του Οκτώβρη του 1803, μια οικογένεια ρίχθηκε σε μιάν άγνωστη ή, στα δυτικά του Ινδικού Ωκεανού.

Ο άρχηγός αυτής της οικογενείας λεγόταν Ζαν Ζερμάττε κι ήταν Έλβετός, ή γυναίκα του λεγόταν Μπέτση. Ο πρώτος ήταν τριανταπέντε χρόνων, ή δεύτερη τριανταδύο. Κι είχαν τέσσερα παιδιά, τέσσερους γιούς: τον Φρίτς, δεκαπέντε χρόνων, τον Έρνέστο, δώδεκα, τον Τζάκ, δέκα και τον Φραγκίσκο, έξη.

Ήταν ή έβδομη ημέρα μιας τρομερής τρικυμίας, που είχε βγάλε από το δρόμο του το «Ανδρόρ», — το πλοίο που έταξείδευε ή οικογένεια Ζερμάττε.

στην άπέραντη εκείνη θάλασσα. Σπρωχόμενο κατά το νοτιά περισσότερο απ' ότο έπρεπε, είχε περάσει πρό πολλού την Μπαταβία, όπου είχε σκοπό να φθάσει, κι έπεσε ξαφνικά σε κάτι ξέρες, σε ένα σωρό βραχίων, δυο λευγες από την ακτή.

Ο κ. Ζερμάττε ήταν άντρας εύφυης και μορφωμένος, ή κυρία Ζερμάττε γυναίκα γενναία κι άποσιωμένη. Τα παιδιά τους παρουσίαζανε χαρακτηρισες διαφορετικούς: ό Φρίτς ήταν άτρόμητος και δεξιός, ό Έρνέστος, ό πιό σοβαρός κι ό πιό φιλομαθής απ' όλους, αλλά κάπως ιδιόρρυθμος, ό Τζάκ πολύ άσυλόγιστος και πολύ τσαχπίνης, ό Φραγκίσκος, μικρός ακόμα, σχεδόν νήπιος. Ήταν όμως μια οικογένεια πολύ άγαπημένη, πολύ ένωμένη, ικανή να τα βιάζει πέρα, ακόμα και στη φοβερή περίσταση όπου την έριξε ή κακοτυχία. Έπειτα, ένα βαθύ θρησκευτικό αίσθημα τους έμπύχωνε όλους. Είχαν την άκλή κι είλικρινή εκείνη πίστη των Χριστιανών, που δεν συζητούν τα διδάγματα της Εκκλησίας, την πίστη εκείνη που μένει άκλόνητη σε όλη τη ζωή.

Για ποιο λόγο ό κ. Ζερμάττε είχε αναχωρήσει από την πατρίδα του, αφού εξέκαμε τα όλγια κτήματά του; Ο σκοπός του ήταν να εγκατασταθή σε καμιά από τις όλλανδικές εκείνες ύπερωκεάνειες άποικίες, που βρισκόντανε τότε σε μεγάλη άκμή και ικανοποιούσαν γενναία τους ανθρώπους της έργασίας. Ο κ. Ζερμάττε μετανάστευε με την οικογένειά του για να έργασθώ εκεί πέρα, να πλουτίσει, να ευτυχίσω.

Έότερ από λαμπρό ταξείδι: στον Ατλαντικό και στη θάλασσα των Ινδιών, το πλοίο, που έφερε τον κ. Ζερμάττε και την οικογένειά του, έναυάγητε. Απ' όλο το πλήρωμα κι απ' όλους τους επιβάτες του «Ανδρόρ», μόνον αυτός, ή γυναίκα του και τα παιδιά του γλυτώσανε. Βρεθηκαν όμως κι αυτοί στην ανάγκη να εγκαταλείψουν χωρίς αναβολή το πλοίο εκείνο, το σσηνωμένο άναμεσα στους βράχους. Με σπασμένα ξάρτια, με ξεσχισμένα πλευρά, στη διάκριση των κυμάτων του Ωκεανού, έκινόνε να διαλυθώ στην πρώτη τρικυμία και να σκορπισθώ σε συντρίμια.

Ο κ. Ζερμάττε, βοηθούμενος από τους γιούς του, κατάφερε να συνόσει με σχοινιά και με σανίδια πέντε-έξη βαρέλια και να σχηματίσει έτσι ένα είδος βάρκας, όπου το ίδιο βράδυ επιβιβάσθηκε όλη ή οικογένεια. Η θάλασσα είχε γαληνεύσει πάλι κι ή παλίρροια έσπρωχνε προς την άκρογιαλιά. Κι ή άλλοκοτη εκείνη βάρκα, αφού άφησε άριστερά ένα μακρύ άκρωτήριο, μπήκε κι άραξε σε ένα μικρό κόλπο, όπου χυνόταν ένα ποταμάκι.

Μόλις έβγαλαν έξω τα διάφορα πράγματα που είχαν πάρει από το πλοίο, έστησαν μια σκηνή στο μέρος εκείνο, πο άργότερα ώνομάσθηκε Ζατχάιμ. Λίγο-λίγο ή πρώτη αυτή εγκατάσταση συμπληρώθηκε και με άλλα πράγματα, που ό κύριος Ζερμάττε με τους γιούς του, τις ακόλουθες ήμέρες, κουβάλησε από το πλοίο: σκεύη, εργαλεία, έπιπλε, κρεβάτια, στρώματα, σκεπάσματα, παστά κρέατα, κονσέρβες διάφορες, βαρέλια με κρασί και με ρακή, έσπρια, σπόρους φυτά, κυνηγετικά όπλα, κυδώτια έμπισκότα, τυριά, ζαμπόνια, ρούχα, άσπρόρουχα, — τέλος πάντων, με ό,τι μπορούσε να βρω στο άμπάρι ενός πλοίου τετρακοσίων τόννων και να μεταφερθώ για τις ανάγκες μιας νέας άποικίας.

Στην ακτή άλλωστε εκείνη άφθονούσε το κυνήγι, και τριχωτό και φτερωτό. Έβλεπαν να περνούν κοπάδια από ίνδοχοίρους, — είδος λαγών με κεφάλι χοίρου, — όντάτρους, — είδος μσχοποντικών, — άγριοχοίρους, αντίλοπες, έλάφια, πάπιες, χήνες, φραγκόκοττες.

(Έπεται συνέχεια)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΟΥΛΑΚΙ

Πουλάκι μου, τί θέλεις που με τόσο έπιμονή έδω και τόσες μέρες μου χτυπάς το τζάμι του γραφείου μου; Μην πεινάς; Αλλά τα ψίχουλα που σου έχω ρίξει από τόσες μέρες δεν καταδέχτηκες να τα έγγίξεις. Μην κρυώνεις; Αλλά νομίζεις ότι από κάτω από το πυκνό πουλό σου το σωματάκι σου θα κρυώνω περισσότερο από ό,τι κρυώνει το δικό μου σώμα κάτω από τέτοια ρούχα, όπως κατήντησαν από την πλεονεξία και την άισχροκέρδεια των έμπορων;... Μόλις πιάνω να βυθισθώ στην έργασία ή στη μελέτη, τίκ, τὰκ και με ξυπνάς! Τί θέλεις; Μη θέλεις να γίνουμε φίλοι; Αλλ' έγώ σ' άγαπώ έδώ και τόσο χρόνο. Μια φορά ήμουν έχθρός σου, όταν ήμουν μικρός, μια φορά σου έδεναν τα ποδαράκια με την κλωστή, τώρα σε ζηλεύω, πουλί ευτυχισμένο, αλήθεια σε ζηλεύω. Με δυο σπειράκια την ήμέρα χορταίνεις και με δυο σταλαγματιές δροσιάς πούεις τη δίψα σου. Σ' ένα πράγμα είσαι άπληστο, πουλί μου, στην έλευθερία και στον άέρα.

Δεν τα χορταίνεις αυτά ποτέ!..

Τίκ, τὰκ! Έδώ είσαι πάλι, πουλί ευτυχισμένο; Αλήθεια ευτυχισμένο. Ένα φύλλο του πλατάνου άρκει να σε προσυλάξω από τη βροχή και μια τούφα από το χειμερινό κυκάρισι να σε προσυλάξω από τον άγριο βορριά. . . Φεύγεις; Στο καλό, πουλί ευτυχισμένο. Σε περιμένω πάλι. Σε συνήθισα...

Π. Α. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ ΓΙΑ ΚΟΥΚΛΕΣ

Κωμωδία μονόπρακτος.

ΠΡΟΣΩΠΑ: ΚΑ ΖΩΑΡΙΔΟΥ, ΤΟΤΟΣ, 6 ετών. ΛΟΥΚΙΑ, 8 ετών.

ΚΑ ΖΩΑΡΙΔΟΥ, (μόνη). — Άγαπώ τα παιδιά που τρελλαινούνται, μα δυστυχώς δεν έχω! Τουλάχιστο να γνώριζα μερικά, να τα προσκαλούσα ναρχουνται να με βλέπουν; . . . Μα είναι τόσο λίγος καιρός που ό άντρας μου διορίστηκε κτηνίατρος σ' αυτό το χωριό, ώστε δεν σχετισθήκαμε με κανένα. Κάποτε λυπούμαι που ό Έκωδος δεν είναι γιατρός. Άν ήταν, θα μούλεγε ποιο από τους πελάτες του είναι πτωχός, και θα πήγαινα να τους βοηθήσω. Είναι τόσο ευχάριστο να κάνω καλές το καλό! Και τότε ή ζωή θα μού φαίνονταν λιγώτερο θλιβερή, γιατί είμαι πολύ συχνά μονάχη, έπειδή ό άντρας μου πάει κι έρχεται άδιάκοπα από το ένα σπίτι στο άλλο. Άν και έδω δεν έκαμε ακόμη πολλούς πελάτες. Θέλω να καλεις πως οι χωρικοί δυσπιστούνε αυτόν. Και όμως είναι τόσο καλός... έχει χρυσή καρδιά... Θέλει να τους ευχαριστή, όλους... Δεν τον γνωρίζουν άνη, γι' αυτό. Άργότερα... τέλος πάντων, ως έλπίζουμε!... (Κτυπούν την πόρτα). Κτυπούν! Θά είναι κανένας πελάτης.

Ανοίγει την πόρτα και μπαίνουν ή Λουκία και ό Τότος, που κρατεί ένα προβατάκι από καρτόνι και μια φέτα ψωμί άλειμμένη με βούτυρο.)

ΚΑ ΖΩ. — Τι θέλετε, μικρά μου;

ΛΟΥΚΙΑ. — Ο κύριος «κτενίατρος» έδω, κυρία;

ΚΑ ΖΩ. — Ο κτηνίατρος είναι ό άντρας μου, τί τον θέλετε;

ΤΟΤΟΣ. — Άλένε πως γιατρεύει τα ζώα. Δεν είν' έτσι, κυρία;

ΚΑ ΖΩ. — Βέβαια, θεραπεύει έντε- τους σκύλους, τα άλογα και τις ά- άλλες άκόμα.

ΤΟΤΟΣ. — Και τα πρόβατα;

ΚΑ ΖΩ. — Και κείνα. Δεν είπα για πρόβατα, γιατί θαρρώ πως δεν υπάρχουν σ' αυτό το χωριό.

ΛΟΥΚΙΑ. — Μα ίσα-ίσα για ένα πρόβατο τον θέλουμε.

ΚΑ ΖΩ. — Ο άντρας μου θα έλθω εύχαρτως να το ιδώ, όταν έπιστρέψω. Κάθεστε, παιδά μου;

ΤΟΤΟΣ. — Δεν είν' ανάγκη ν' άλθω, την σέραμε την Άσπρούλα.

ΚΑ ΖΩ. — Ποιά είναι ή Άσπρούλα; Πως είναι το πρόβατό σας; Μα τότε κάματε καλά που το βγάλατε έξω, να είναι άρρωστο. Πήτε το μπामπά στο χέρι.)

ΛΟΥΚΙΑ. — Τι κρέμα που οι κο- κλες δεν είναι ζώα!..

ΛΟΥΚΙΑ. — Δεν μάς στέλνει ό μπα-

μπας. Ήρθαμε μονάχοι μας. Ή Φρόσω μάς έβαλε την ιδέα.

ΚΑ ΖΩ. — Δεν κατάλαβα καλά, έξη- γήσου, μικρούλα μου. Μη φοβάστε; ό άντρας μου θα κάμη ό,τι μπορεί, είναι πολύ καλός.

ΤΟΤΟΣ. — Έχει δικίο που δεν καταλαβαίνει ή κυρία! Δεν μιλάς καθαρά... Άκούστε. Σήμερα το πρωί, εκεί που έπαιξα έσπασα το κεφάλι της Άσπρούλας.

ΚΑ ΖΩ. — Της έσπασες το κεφάλι; μα τότε δεν υπάρχει θεραπεία.

ΤΟΤΟΣ (κλαθμολίζων). — Κρίμα!.. Κι' έγώ που έφερα μαζί μου και το κε- σάλι. Να το, να και το σώμα της. (Βάζει το προβατάκι στα χέρια της Κας Ζωαρίδου; . . .)

ΚΑ ΖΩ. (γελώντας). — Άγαπητό μου μικρό! Αυτό το πρόβατο θέλεις να γιατρέψω ό άντρας μου;

ΤΟΤΟΣ. — Ποιό άλλο από την Άσπρούλα; Έπειδή έκλαιγα που την έβλεπα χωρίς κεφάλι, ή Φρόσω είπε στη Λουκία: «Πηγαίνετε λοιπόν στον κύριο «κτενίατρο» γιατρέψτε το άλογο του μπαμπά, που δεν ήθελε να τρώ, πια σανό, — όχι ό μπαμπάς της βέβαια, το άλογο του, — και την άλλη μέρα κάλ- παζε καλύτερ' από πριν, — το άλογο πάν- τα, — βέβαια που αυτός ό κύριος «κτε- νίατρος» θα γιατρέψω το προβατάκι σας, αφού είναι δουλειά του.» Τότε λοιπόν τρέξαμε, ή Λουκία κι' έγώ, μα δυστυ- χώς δεν είν' έδω.

ΚΑ ΖΩ. — Δεν πειράζει. . . κάματε καλά που ήλθατε. Για την Άσπρούλα, μπορεί ν' αναπληρώσω τον άντρα μου κι' ένω.

ΛΟΥΚΙΑ. — Έσείς, κυρία! είστε λοιπόν και σεις «κτενίατρος»; Για- τρεύετε τα ζώα;

ΚΑ ΖΩ. (γελώντας). — Όσα είναι σαν το πρόβατο του άδελφού σου. Άν θέλω να μού το έμπιστευθώ, σε λίγα λεπτά θα το έπιστρέψω γερό όπως ήταν.

ΤΟΤΟΣ. — Θέλω βέβαια. Μα δεν είμαι πλούσιος, δεν έχω λεπτά. Δεν μπορώ να σας πληρώσω παρά δίνοντάς σας τη φέτα μου. Είναι καλά βούτυρω- μένη και δεν έφαγα παρά τη μισή.

ΚΑ ΖΩ. — Άφισε πρώτα να περι- ποιηθώ τη δυστυχισμένη την Άσπρού- λα, και κατόπι μιλούμε για την πλη- ρωμή. (Έξέρχεται με το προβατάκι στο χέρι.)

ΛΟΥΚΙΑ. — Τι κρέμα που οι κο- κλες δεν είναι ζώα!..

ΤΟΤΟΣ. — Γιατί τότε ή κυρία «κτενίατρος» θα μπορούσε να γιατρέψω τη Νίνα μου. Έρείς πως έχει ένα

χέρι σπασμένο και ένα πόδι βγαλμένο; ΚΑ ΖΩ. (φέρνει το προβατάκι επι- σκευασμένο.) — Να, πάρ' το, άνθρωπάκο μου! Μονο άλλη φορά να προσέχης την Άσπρούλα σου, γιατί αν της ξανάλθω ένα παρόμοιο δυστύχημα, ίσως δεν θα μπορέσω να την γιατρέψω τόσο εύκολα.

ΤΟΤΟΣ (φιλά το προβατάκι του.) — Άγαπητή μου Άσπρουλίτσα!.. Ό- ρίστε, κυρία, πάρτε τη φέτα μου!.. Μπο- ρεί νάγλειφα λίγο το βούτυρο, μα...

ΚΑ ΖΩ. (γελώντας). — Φύλαξε τη φέτα σου, μικρούλη μου. Αυτό θα σ' έν- θαρρύνει νάλθης να με ιδής κι' άλλη φορά.

ΛΟΥΚΙΑ. — Α! αν ήσαστε «κτε- νίατρος» και για τις κούκλες, θα είχατε άμέσως την πελατεία μου!.. Η κόρη μου είναι τόσο άρρωστη!

ΚΑ ΖΩ. — Για τις κούκλες; μα εί- είμαι! Φέρε μού την, θα προσπαθήσω να την γιατρέψω.

ΛΟΥΚΙΑ. — Αλήθεια, κυρία; για- τρεύετε και τις κούκλες; Ω τί ευτυχία! Θα πάω γρήγορα να πω στη Φρόσω, στη Λένη, στη Μάρω, πως είναι τώρα στο χωριό μας μια «κτενίατρος» για τις κούκλες, καλή και άξια!.. Θα έχετε πελάτες, να είστε βέβαιη. Και το κυριώτερο, δεν θα κάμετε τις κόρες μας να πονέσουν. Δεν άκουσα να κλαίη τό προβατάκι του Τότου, όταν το γιατρεύ- ατε το κεφάλι. Α! δεν είστε σαν το για- τρό, τις προάλλες ό Πέτρος, ό άδελφός της Φρόσως, έβγαλε το δάκτυλό του και όταν το έδωσε στη θέση του ό γιατρός, ό Πέτρος πόνεσε τόσο που έβγαλε κάτι φωνές, μα κάτι φωνές!..

ΤΟΤΟΣ. — Και στο μπαμπά, και στη μαμά ακόμα θα πούμε την ιστορία της Άσπρούλας. Έτσι, όταν άρρωστή- ση ή Μουρίκα, ή άγέλαδα μας, θα λθου- με άμέσως να βρούμε τον κύριο.

ΛΟΥΚΙΑ. — Η την κυρία, γιού κι' εκείνη είναι «κτενίατρος». Γρήγορα, ως τρέξουμε να το πούμε σ' όλους. (Φεύ- γουν τρεχάτοι.)

ΚΑ ΖΩ. (φωνάζει γελώντας). — Κτηνίατρος για τις κούκλες!.. Τί παιδιά!.. Θα κάμω κρότο σ' αυτό το χωριό, και δεν θα μού κακοφανή καθό- λου. Έν τω μεταξύ, άπέκτησα ένα τίτλο που δεν θα τον εύρισκες στο λεξικό, και ποιός ξέρει αν δεν προσελκύσω και πε- λάτες στον άντρα της. . . (γελά.) «κτε- νίατρος» για τις κούκλες, όπως με λένε.

(Αδελφία)

(Clotilde LEBLER)

Κ. Γ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

Κ. Γ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Αγαπητοί μου,

ΥΡΙΖΩ από το σπίτι του Αγγέλου Βλάχου. Είχα χρέος να τον επισκεφθώ και να τον ευχαριστήσω που μ' εψήφισε για το Αριστείο, — ψήφος αληθινά τιμητική, γιατί μου δόθηκε όχι από φίλια και συμπάθεια, ούτε κατά συμφωνία και συνθήκη, / παρ' από πεποίθηση από έκτιμηση.

Ο Αγγελος Βλάχος, βλέπετε, είναι χαρκατζής. Έχει τη φιλολογική συνείδηση στον υπέρτατο βαθμό. Κι' ο πρώτος λόγος που μου είπε, όταν με είδε σήμερα μπροστά του, ήταν:

— Ποτέ στη ζωή μου δεν εξέφρασα άλλο απ' ό,τι φρονώ. Δυσχερύνεται δια τούτο πολλούς, αλλά δεν ήμπορούσα να κάμνω διαφορετικά. Δεν είναι καύχημα ο λόγος αυτός, είναι ή καθαρή αλήθεια. Ποτέ στη ζωή του όλη ο Αγγελος Βλάχος δεν ευνουηκολόγησε με τη συνείδησή του. Για το φίλο όπως και για τον έχθρο, για το συγγενή όπως και για τον ξένο, δεν είπε και δεν έγραψε ποτέ παρά τη γνώμη του. Σωστή ή όχι, αδιάφορο ήταν ή γνώμη του. Και περισσότερο από τη σοφία του, το πνεύμα του, τη λογοτεχνική του αξία, ο ίδιος αυτός, ο αλύγιστος, ο διαμαντένιος χαρακτήρας τον ανάδειξε πρύτανη των λογίων. Γιατί όταν είναι κανείς τέτοιος, — Βλάχος-Βλάχος, κατά το καλίλο λογοπαίγνιο, — όλοι τον σέβονται, όλοι τον λογαριάζουν, όλοι τον τιμούν· ακόμα κι' οι αντίθετοι στις ιδέες, ακόμα κι' εκείνοι που τους πληγώνει. Γιατί ξέρουν καλά, πως απ' αυτούς μόνο εξαρτάται η αλλαγή ή γνώμη κι' η διάθεση ενός ανθρώπου, που δεν κοιτάζει παρά την αλήθεια και τη δικαιοσύνη. Σήμερα τους κατηγορεί γιατί, κατά την ιδέα του, έκαμαν κάτι κακό. Αύριο, αν κάμουν κάτι καλό, ο ίδιος θα τους επαινεί.

Σου έδωσα την ψήφο μου, εξακολούθησε να μου λέει, γιατί έδωσες τις «Πετρίες στον Ήλιο» και μου φάνηκαν από τα ωραιότερα ελληνικά διηγήματα. Μόνο γι' αυτό — (Μά χρειάζονταν άραγε και τίποτ' άλλο;...) — Καλοί κι' οι «Φοιτηταί» σου, αλλά έχεις θεατρικά έργα ανώτερα. Δυοψύχιο που, αν και πρώτος είπα την γνώμη μου στη συνεδρίαση, ο Δροσίνης κι' οι άλλοι δεν θέλησαν να με ακολουθήσουν. Και όμως — περίεργο! — κανείς απ' αυτούς δεν άμφισβητεί την αξία σου.

— Δεν πειράζει, άποκρίθηκα. Μου φάνηκε που με ψήφισατε σεΐς. Έπειτα, αυτή τη φορά, ήταν στη μέση κι' ο Γρυπάρης, ένας ποιητής που εγώ τον εκτιμώ...

Η συνομιλία αυτή γινόταν στην κρεββατοκάμαρα, στην ίδια που είχε γίνει κι' η συνεδρίαση της Επιτροπής, γιατί ο Αγγελος Βλάχος δεν μπορεί πια «να κατεβαίνει σκάλες». Είναι πολύ γέρος, όδονταδύς χρονών, κι' από τότε που έπεσε από ένα τραμ κι' έσπασε το πόδι του, — τι κρίμα! — δεν ξαναβγήκε από το σπίτι. Αυτό το δυστύχημα, ή ακινησία, ή κλεισούρα, ή στενοχώρια κι' ή ηλικία, του άδυνατίσαν βεβαία το σώμα. Το πνεύμα του όμως διατηρείται τόσο άκμαστο, τόσο δροσερό, όσο ήταν και στα νεώτατα του. Και σήμερα ακόμα ή συνομιλία μου με τον Αγγελο Βλάχο ήταν τόσο άπολαυστική, όσο κι' εκείνες που έκανα μαζί του πρό είκοσι χρόνων, τότε που σύχναζα στο φιλολογικό του σαλόνι το περίφημο.

— Έχω να πιάσω την πέννα επτά χρόνια, μου είπε κι' όταν εγώ δεν εργάζομαι, είμαι δυστυχής.

Αλήθεια, δεν υπάρχει πιο μεγάλη δυστυχία... Κι' όταν πρόκειται για έναν Αγγελο Βλάχο, ή δυστυχία δεν είναι μόνο γι' αυτόν, αλλά και για τα Γράμματα... Πραγματικώς, ύστερ' από τις αριστοτεχνικές εκείνες μεταφράσεις του «Εκφυλισμού» του Νορντάου, των «Τραγουδιών» του Χαίνε, του «Οιδίποδος Τυράννου» και μερικών νεώτερων έργων για το Βασιλικό Θέατρο, ο Αγγελος Βλάχος έπαψε αναγκαστικά να πλουτίσει τη νοελληνική Βιβλιοθήκη, που του χρωστά τόσους θαυμάσιους τόμους 'ς όλα τα είδη της λογοτεχνίας. Ποίημα, διήγημα, θέατρο, κριτική, χρονογράφημα, εύθυμογράφημα, όλα τα έκαλλιέργησε ό χαλκέντερος αυτός λόγιος, που υπήρξε ακόμα και λεξικογράφος! Και για να κρίνετε πόσο εργάστηκε στη ζωή του, αρκεί να σ' πω, πως όλο σχεδόν τον καιρό, ήταν και δημόσιος υπάλληλος, τμηματάρχης στο υπουργείο των Εξωτερικών, βουλευτής, νομάρχης, υπουργός, πρέσβης. Μυστήριο πως έπρόσβαζε να γράφει και να μεταφράσει τόσα! Στη Φιλολογία μας θα μείνη σαν ένα παράδειγμα φιλοπονίας μοναδικό κι' ακόμα σαν ένας από τους μετρημένους στυλίτες της καθαρεύουσας κι' από τους πιο άξιους χειριστές της άγνης δημοτικής.

Αλλά και σήμερα ακόμα, αν και καθηλωμένος σε μια πολυθρόνα, δεν έπαψε ό λωσδιόλου να εργάζεται. Και πρώτο διαβάζει. Το βιβλίο δεν λείπει από τα χέρια του. Όλα τα παρακολουθεί και τα ξέρει και τα κρίνει. Φαντασθήτε ότι μου μίλησε και για τους πιο νέους ποιητές, (και μάλιστα πολύ επαινετικά για τον κ. Γ. Αθανά.) Αλλά και γράφει. Γράφει λυρικά ποιήματα και — τι άλλο νομίζετε; — σατυρικά επιγράμματα! Μου έκαμε την

τιμή να μου πη μερικά, που τα θυμώταν απέξω, και σ' έβεβαιώ πως είναι πολύ ωραιότερα κι' από εκείνα που έγραφε νέος. Ένα Έλεγείο π.χ. στο σοφό κι' άγαπημένο του φίλο Μίνωα Λίππα κι' ένα ποίημα «στην πόρτα του Χάρου» τι θαυμάσια! Για μένα ήταν εκπλήξεις αληθινές.

Αλλά τη μεγαλύτερη μου την άφησε για το τέλος: Τη στιγμή που του φιλούσα το χέρι να φύγω, μου έσφιξε δυνατά το δικό μου και μου είπε:

— Ξέρεις... σου έκαμα κι' ένα επιγράμμα...

— Α! αλήθεια;

— Ναί... πέρου... για την άπεργία σου...

— Αχ, δε μου το λένε;...

— Να σου το πω, μά να μη θυμώσης...

Έχεις την άδυναμία να μιλάς πολύ για τον έαυτό σου, κι' αυτή σατυρίζω.

— Σ' παρακαλώ...

Και κρατώντας μου όλοένα τ' ό χέρι, ο Αγγελος Βλάχος μου άπήγγειλε:

Ξεθύμωσε, Γρηγόριε! Πιάσε την πέννα πάλλ' Κι' αν στο θυμό την έσπασες, άγόρασε μιάν' άλλη.

Και γράφε, γράφε ακούραστος τον πανηγυρικό σου.

Ός που να ιδής να γίνεται κι' ό φίλος σου έχθρός σου!

Βλέπετε τί δροσερό πνεύμα διατηρεί ο Αγγελος Βλάχος σε ηλικία όδονταδύς χρονών; Μά και ποιός από τους νέους θάκανε ένα τόσο κομψό, τόσο έξυπνο, τόσο χαριτωμένο και τόσο τεχνικό σατυρικό επιγράμμα;

Σ' ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του HECTOR MALOT

[Βραβευμένο από την Γαλλ. Ακαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. (Συνέχεια)

— Μά σ' ενδιαφέρει...

— Έμένα; είπα τρομαγμένος.

Αλλά πριν νάπαντήση, ή μάνα-Μπαρμπερίνα κοίταξε το Ματτία, σ' αν έδίσταζε να μιλήσει μπροστά του.

— Ω, μπορείς να μιλήσης μπροστά στο Ματτία, της είπα· είμαστε σαν άδελφια· δε, ενδιαφέρει έμένα, ενδιαφέρει κι' αυτόν.

— Μά είναι μεγάλη ιστορία... δεν μπορώ να σου εξηγήσω με λίγα λόγια...

Κατάλαβα πως της έκανε κόπο να μιλήσει και, μη θέλοντας να τη στενοχωρήσω μπροστά στο Ματτία, από φόβο μην άρνηθ' έποφάσισα να περιμένω, για να μάθω άλλη ώρα τί πήγε να κάμη στο Παρίσι ο Μπαρμπερίνης.

— Θ' γυρίση γρήγορα; ρώτησα.

— Α, όχι βέβαια.

— Τότε δεν είναι βία. Ας κοιτάξουμε τώρα τους σβίγγους μας και μου λ' ές άργότερα τί ενδιαφέρο έχει για μένα το

ταξίδι αυτό του Μπαρμπερί στο Παρίσι. Αφού δεν υπάρχει φόβος να έλθω και να ψήσω με το βούτυρό μας τα κρομμύδια του, όλος ο καιρός είναι δικός μας. Έχεις αυγά;

— Όχι, δεν έχω πια κόττες...

— Θα σου φέρναμε κι' αυγά, μά φοβηθήκαμε μη μ'ας σπ'ασουν στο δρόμο. Μπορείς να δανεισθής;

Φάνηκε σ' στενοχωρημένη και κατάλαβα πως θ'άχε δανεισθ' έσες φορές, ώστε δεν τολμούσε να ξαναγυρέψη.

— Καλύτερα να πάω νάγοράσω εγώ, είπα. Πιάσε ωστόσο το άλεύρι με το γάλα. Στο Σοκέτου θ'ά βρω, έ; Τρέχω. Πες του Ματτία να σου σκίση τα ξύλα. Ξέρει καλά ο Ματτία.

Αγόρασα από του Σοκέτου δώδεκα αυγά κι' ένα κομμάτι λαρδί.

Όταν έγύρισα, ή ζύμη ήταν έτοιμη· δεν έμενε παρά να χτυπηθ' και με ταυγά. Η αλήθεια είναι πως έπρεπε να την άφίσουμε ύστερα νάναϊθ'· μά πεινούσαμε τόσο, ώστε ήταν άδύνατο να περιμένουμε. Κι' αν οι σβίγγοι μας θ'ά γινόνταν λίγο βαριοί, τα στομάχια μας ήταν άρκετά γερά για να τους χωνέψουν.

— Να σου πω όμως, είπε ή μάνα-Μπαρμπερίνα καθώς χτυπούσε τη ζύμη· αφού είσαι τόσο καλό παιδί, πως μάθησες τόσο κατό χωρίς γράμμα; Το ξέρεις πως σε είχα για πεθαμένο; Γιατί έλεγα: «Αν ο Ρεμής μου ζούσε, θ'ά γράφε βέβαια της μάνας Μπαρμπερίνας.

Έχεις δίκιο, άποκρίθηκα· μά δεν ήσουν μονάχη· μαζί σου ήταν κι' ένας Μπαρμπερίνης, που τον φοβόμουνα πολύ, κι' αυτός ήταν ο νεοκώρης, κι' αυτός έκανε ό,τι ήθελε, όπως τ'ώδειζε τότε που μ' έπούλησε για σ'άραντα φράγκα 'ς ένα γέρο.

— Ας τα τώρ' αυτά, Ρεμάκη μου...

— Δεν τ'ά λέγω για να παραπονεθ'ω, αλλά για να σου εξηγήσω, γιατί δεν έτόλμησα ποτέ να σου γράψω. Ο Μπαρμπερίνης θ'ά μάθαινε, από το γράμμα, που είμαι και θ'άρχόταν να με ξαναπυλήσει· κι' εγώ δεν ήθελα να πουληθ'ω. Γι' αυτό, άμα έχασα τον γέρο μου, που ήταν καλός άνθρωπος, δεν σου έγραφα.

— Α, πέθανε λοιπόν εκείνος ο γέρο-μουσικός;

— Ναί, και τον έλαψα πολύ, γιατί, αν ξέρω σήμερα κάτι τί, αν μπορώ να βγάλω το ψωμί μου, 'ς εκείνον το χρωστό. Ύστερα, βρήκα κι' άλλους κα-

λούς ανθρώπους, που με περιμάζεψαν και μούδωσαν εργασία. Αν σου έγραφα όμως: «τώρα είμαι κηπουρός στη Γ'λασιέρα», ο Μπαρμπερίνης δεν θ'άρχόταν να με πάρη ή να γυρέψη λεπτά από τους καλούς εκείνους ανθρώπους; και δεν ήθελα ούτε το ένα, ούτε το άλλο.

— Ναί, παιδί μου, έχεις δίκιο...

— Αυτό όμως δεν μ' έμποδίζει να σε συλλογιέμαι, κι' όταν ήμουν λυπημένος, που μου έτυχε πολλές φορές, τη μάνα-Μπαρμπερίνα φώναζα να με παρηγορήσει... Αμα βρέθηκα ελεύθερος να κάνω ό,τι θέλω, ήλθα να την ιδ'ω· όχι άμέσως, είν' αλήθεια, μά δεν κάνω κανείς ό,τι θέλει κι' εγώ είχα μια ιδέα που δεν

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ
ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΠΑΝΑΓ. Ι. ΚΑΠΑΣΑΚΑΛΗΣ
(Προσκόπις του Εύξεινου) εν Μυτιλήνῃ. Α' Βραβ. 18ου Διαγ. Σεπταθ. και 177ου Λυσ Πν. ας.

ΕΛΕΝΗ Ι. ΚΑΠΑΣΑΚΑΛΗ
(Ενδοξος Τραπεζούς) εν Μυτιλήνῃ. Πρώτον Βραβείον 177ου Διαγ. Λυσίων Πνευμ. Ασχίσεων.

ήταν εύκολο να γίνη... Έπρεπε πρώτα να κερδίσω άρκετά, για να σου αγοράσω την άγελάδα κι' έννοεις, ότι τα λεπτά δεν μ'ας έφεφταν στην τσέπη από τον ουρανό. Χρειάστηκε να τα μαζέψουμε πεντάρα-πεντάρα, τραγουδώντας στο δρόμο, χορεύοντας, κοπιάζοντας, ιδρώνοντας. Γι' αυτό όμως ή ευχαρίστησή μας ήταν μεγαλύτερη. Αλήθεια, Ματτία;

— Ναί, κάθε βράδυ μετρούσαμε τα λεπτά μας, όχι μόνο εκείνα που κερδίζαμε την ήμερα, αλλά κι' εκείνα που είχαμε φυλαγμένα, για να βλέπουμε πόσα γίνονταν το όλο και πόσα μ'ας έλειπαν ακόμα για την άγελάδα.

— Ω, το καλό μου το παιδί! Ω, τ'ά καλά μου τ'ά παιδιά!...

Έτσι μιλούσαμε, είν' ή μάνα-Μπαρμπερίνα έτοιμάζε τη ζύμη, ο Ματτίας έσχιζε ξύλα κι' εγώ έστρωνα το τραπέζι. Ύστερα πήγα στη βρύση να γεμίσω τη στάμνα νερό. Όταν έγύρισα, ή λεκάνη ήταν γεμάτη από ένα όρατο, κτερινόπο φουσκωμένο πολτό· και ή μάνα-Μπαρ-

μπερίνα έτριβε δυνατά με άχσρο το τηγάκι της· και στο τηγάκι έλαμπε μια καθαρή φωτιά, που ο Ματτίας την έτρεφε, ρίχνοντας όλοένα ξυλαράκια. Καθισμένος στα πεινά του, εκεί στην άκρη του τηγακιού, ο Κάκης παρακολουθούσε αυτές τις προετοιμασίες με προσεκτικά και κατευχαριστήμένα μάτια· έπειδή όμως καίγόνταν, σήκωνε τότε το ένα πόδι και τότε το άλλο, με μικρές κραυγές πόνου. Η ζωρή λαυφή της φωτιάς εισχωρούσε ως τις σκοτεινότερες γωνίες κι' έβλεπα να χορεύουν τα πρόσωπα που ήταν ζωγραφισμένα στους τοίτινους μπερντέδες του κρεβατιού και που τόσες φορές με είχαν τρομάξει τη νύκτα, όταν ξυπνούσα με το φεγγαρόφωτο.

Η μάνα-Μπαρμπερίνα έβαλε το τηγάκι στη φωτιά και, παίρνοντας με το μαχαίρι ένα κομμάτι βούτυρο, το έριξε μέσα κι' αυτό έλυωσε στη στιγμή.

— Τί ώραία που μυρίζει! φώναζε ο Ματτίας, που στεκόταν κοντά στη φωτιά χωρίς φόβο μη' καή.

Το βούτυρο άρχισε να τσιτσιρίζη.

— Τραγουδάει! φώναζε ο Ματτίας· πρέπει να το συνοδεύσω!

Για το Ματτία, όλα έπρεπε να γίνονται με μουσική. Πήρε λοιπόν το βιολί του και σιγά-σιγά, με τη σουρνίνα, άρχισε να παίξει διάφορα κομπανία· μ'έντα στο τραγούδι του τηγανιού — πράγμα που έκαμε τη μάνα-Μπαρμπερίνα να νά σκάση στα γέλια.

Δεν ξεχνά όμως και τη δουλειά της: Παίρνει με το κουτάλι ένα κομμάτι ζύμη, το ρίχνει στο καμμένο βούτυρο, — ω τί τραγούδια που έκαμε τότε! — και σε λίγο ο πρώτος σβίγγος είναι καμωμένος. Μόλις προφθάνω νάσπάζω ένα πιάτο κι' ή μάνα-Μπαρμπερίνα μου τον κενώνει.

Είναι του Ματτία. Από τη βία του να τον δοκιμάσει, καιεί δάχτυλα, χείλη, γλώσσα, λαιμό. Αλλά δεν τον μέλει.

— Α, τί ώρατο που είναι! λέει με γεμάτο στόμα.

Τώρα είναι ή σειρά μου να φάω το σβίγγο μου και... να καώ. Μά ούτε μένα με μέλει...

Έτοιμος κι' ο τρίτος... ο Ματτίας άπλώνει το χέρι του... μά ο Κάκης άφίγει ένα γαύγισμα φοβερό! Φωνάζει μ' αυτό πως είναι ή σειρά του και, δίκιος πάντα του, ο Ματτίας του δίνει το σβίγγο, προς μεγάλο κακοφρανισμό της μάνας-Μπαρμπερίνας.

(Έπεται συνέχεια)

Μ. τὰς περικλυτοῖς 10 λεπτὰ ἡ Ἀεζύς.
 Μ. **Ἐπιτομοῦν** ἀνταλλάξουν·
 ἡ Θεὰ τῆς Εἰρήνης μὲ Ζινέτταν, Γ'οογ.
 Φαροπ., Τσελ. Νεστ. — ἡ Δάτρις
 τῆς Μουσικῆς μὲ Ἀοσὺν Δουπέν.
 Πιλοπότ. Ἑλλήν., Ἑλεσθ. Θεζλ.
 Εἰμαρομένην, Ξένον Νεαν., Φανταζιο,
 Αἰρετλ. — ὁ Ἀνεμοστρέφιος μὲ Μοί-
 ταν τ. Δονλ., Φιόρο τ. Δεβ., Λη-
 μμον. Ὑπαρξ. — ἡ Εἰμαρομένη μὲ
 Παροξ. Ποιγκηπέο. — τὸ Ἀραπάνι
 μὲ Εἰμαρομένην, Τσελ. Ἀτοιγγ., Ἀγο.
 Αἰαίγγ. — ὁ Μονοκέφαλος Ἀετός μὲ
 Ρεζεντά, Εἰμαρομ., Ἀγριάντ. — ἡ
 Μινιὸν μὲ Ἀφελ. Θιακοπ., Παράξ.
 Ποιγκιτ., Φωι. Σάντρε, Δορελδλ.
 Μαγεμ. Ρεματ., Πούλιαν, Τσοπα-
 ἶακον, Δέναν. — ἡ Χελιδὸν τ. Ἑ-
 ἥμον μὲ Ὠρατῶν Γαλάτ., Καλλι-
 ἀντζ., Θιακοπούλιαν. — τὸ Τριμυμένο
 ὄψωφι μὲ Ἀδρ. τ. Πηλλίον, Κα-
 ἐλ. τ. Πηλίων, Δουκίαν δὲ Λαμ.,
 Αἰθρωπ., Πιερότ., Δέλιαν, Βεροβέν,
 Ίδουδὸνθ. — ὁ Ἥως τ. 21 μὲ Ἀδρ.
 Πηλὸν Καυέλ τ. Πηλὸν Φιζο.

